

Vägledning för tillämpning av kulturmiljölagen

Uppdragsarkeologi

Beslut

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
SE-114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
www.raa.se
registrator@raa.se

Riksantikvarieämbetet 2016
Vägledning för tillämpning av kulturmiljölagen/Uppdragsarkeologi.
Omslag: Arkeologisk undersökning i Skifftinge, Eskilstuna 2013. Foto Eva Skyllberg.
Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se/>

Innehåll

■ 6 Beslut om undersökning	4
6.1 Tre olika typer av beslut.....	4
6.1.1 Identifikation och beslutsmening.....	5
6.2 Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning.....	6
6.3 Beslut om företagarens kostnadsansvar.....	7
6.3.1 Redogörelse för ärendet.....	7
6.3.2 Motivering till beslutet.....	7
6.3.3 Kostnad.....	8
6.3.4 Villkor.....	9
6.3.5 Upplysningar	10
6.4. Beslut om tilldelning av undersökning.....	10
6.4.1 Val av undersökare	10
6.4.2 Villkor för undersökaren	11
6.5 Bilagor och sändlista	11
6.6 Överklagande	12
6.7 Gemensamma beslutsmallar	12

6. Beslut om undersökning

Myndigheters beslutsfattande regleras av förvaltningslagen (1986:233). Här tas endast sådant upp som är specifikt för länsstyrelsens beslut enligt 2 kap. 11–13 §§ kulturmiljölagen (KML).

Beslutet är en juridisk handling som ska formuleras så att det är tydligt för berörda parter vad beslutet avser. Det är därför viktigt att se beslutet ur ett mottagarperspektiv. Beslutet ska innehålla tydlig och användbar information som riktas till den det gäller. Riksantikvarieämbetet föreslår att beslutet är så kortfattat som möjligt med en hänvisning till att fullständig information om undersökningens genomförande finns i bilagor.

6.1 Tre olika typer av beslut

Det finns tre olika typer av länsstyrelsebeslut enligt 2 kap. 11–13 §§ KML:

- beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning
- beslut om företagarens kostnadsansvar
- beslut om tilldelning av undersökning

Länsstyrelsebeslutet är resultatet av länsstyrelsens tillståndsprövning. När länsstyrelsen beslutar om arkeologisk utredning och arkeologisk förundersökning innebär det att länsstyrelsen anser att de behöver ha ett kunskapsunderlag för sin tillståndsprövning. Ett beslut behöver då fattas som reglerar företagarens kostnadsansvar enligt 2 kap. 11 § och 14 § KML och vilken undersökare som tilldelats undersökningen.¹ När länsstyrelsen beslutar om att ge tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning ska de på samma sätt också fatta beslut om företagarens kostnadsansvar och beslut om tilldelning av undersökning.²

Dessa beslut kan lämpligen formaliseras i ett gemensamt beslutsdokument, eftersom samtliga beslut gäller samma undersökning.³ Det är då viktigt att det tydligt framgår vilket beslut i dokumentet som riktar sig till vilken mottagare. När de olika besluten ingår i ett gemensamt dokument ska det också

1. 25 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

2. 26 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

3. Allmänna råd till 26 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

ställas såväl till företagaren som till undersökaren. Ibland kan det dock finnas skäl för att besluten istället bör utformas som separata dokument, exempelvis i samband med ett anbudsförfarande.

I vissa fall kan det vara oklart till vilken företagare beslutet ska ställas, exempelvis om en kommun lägger ut ett uppdrag om en kabeldragning på en entreprenör. En tumregel är att beslutet ska ställas till den som länsstyrelsen haft samråd med, om det är frågan om beslut om en arkeologisk utredning, eller den som ansökt om tillstånd till ingrepp i fornlämning.

Ansökan om tillstånd enligt 2 kap. 12 § KML ska avslås om markägaren motsätter sig åtgärden och det inte finns synnerliga skäl för att lämna tillstånd. Normalt bör dock markåtkomsten inte vara något problem inför genomförandet av undersökningar och frågan har vanligen lösts i tidigare samråd. Men om markägaren motsätter sig undersökningen ska länsstyrelsen först pröva om det finns synnerliga skäl för att ge tillstånd (se avsnitt 1.4.3 *Arbetsföretaget* 2015). Länsstyrelsen bör speciellt inför beslut om arkeologisk utredning även försäkra sig om att markägaren är medveten om att utredningen kan omfatta markingrepp i form av sökschakt eller provgropar.

6.1.1 Identifikation och beslutsmening

När länsstyrelsen beslutar om en undersökning ska de inledningsvis **identifiera och definiera fornlämningen och undersökningen**. För en arkeologisk utredning ska uppgifter anges om den fornlämningsmiljö eller det landskapsavsnitt som omfattas av utredningen (se avsnitt 3.3.1 *Undersökningsområdet och undersökningens omfattning* 2015). Ett beslut om arkeologisk förundersökning eller beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning ska ange den fornlämning som berörs i form av RAÄ-nr, alternativt en tillfällig arbetsidentitet. Besluten bör även innehålla uppgift om landskap, berörd kommun och fastighetsbeteckning.

Det är viktigt att undersökningsområdets utsträckning på marken, sjö- eller havsbotten framgår tydligt på en bifogad karta. Vid större linjeprojekt där utredningar görs i flera delar är det särskilt viktigt att samtliga aktörer är införstådda med vad som har utretts och vad som eventuellt återstår.

Formuleringarna i länsstyrelsens beslut bör så långt som möjligt följa kulturmiljölagens ordalydelse. Det gör att länsstyrelsens villkor blir tydliga och att det vid en eventuell granskning i domstol inte uppkommer några tvivel om vad besluten avser.

Det är särskilt viktigt att **beslutsmeningen** är korrekt formulerad. Felaktiga formuleringar eller hänvisningar till fel paragraf leder till en begrepps- förvirring och kan påverka beslutets rättskraft. Ett exempel på en sådan missvisande formulering är när tillstånd ges till själva undersökningen istället för till ingreppet i fornlämningen. Länsstyrelsen ska fatta beslut om arkeologisk

utredning eller arkeologisk förundersökning och beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning. Det är också formellt fel att vid arkeologisk utredning eller arkeologisk förundersökning ge tillstånd till ingrepp i fornlämningen, eftersom det är länsstyrelsen själv som beslutar om dessa steg för att få ett bättre kunskapsunderlag för tillståndsprövningen. Beslut om arkeologisk förundersökning ska föregås av en ansökan om ingrepp i fornlämning om det inte endast rör en avgränsning av fornlämningen (se avsnitt 1.5 *Arkeologisk förundersökning* 2015). Arkeologisk undersökning anges som villkor enligt 2 kap. 13 § KML när beslut om tillstånd ges till ingrepp enligt 2 kap. 12 § KML.

Länsstyrelsens beslut bör givetvis inte formuleras så att det kan uppfattas som att tillstånd lämnas till annat än det som regleras genom KML, exempelvis tillstånd till att uppföra bostäder eller liknande.

6.2 Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning

När länsstyrelsen fattar beslut om en arkeologisk undersökning ska beslutet inledas med en beslutsmening som ger företagaren tillstånd till att göra ingrepp i fornlämningen, men med villkor om att en arkeologisk undersökning ska genomföras. Efter beslutsmeningen anges sedan det tillåtna ingreppet och vem som får tillståndet. Därefter följer beslutet om företagarens kostnadsansvar och beslutet om tilldelning av undersökningen.

Det tillåtna ingreppet kan vara dels en regelrätt arkeologisk undersökning varvid hela eller delar av en fornlämning tas bort, dels en schaktningsövervakning. Om beslutet avser en schaktningsövervakning ska länsstyrelsen ange att beslutet kan återkallas med omedelbar verkan om fornlämningen visar sig kräva en mer omfattande arkeologisk undersökning.⁴ En schaktningsövervakning innebär oftast ett ingrepp i en fornlämning, vanligen kulturlager i en stad (se avsnitt 1.6.3 *Schaktningsövervakning* 2015). Genom att besluta om schaktningsövervakning underlättar länsstyrelsen för genomförandet av arbetsföretaget, vilket vanligtvis är olika typer av kabel- och VA-dragningar. Det kan dock vara svårt att på förhand veta hur stort ingreppet blir och vad kulturlagren innehåller. Om kulturlagren visar sig vara så omfattande eller komplexa att arkeologen inte hinner dokumentera dem på ett tillfredsställande sätt under det pågående arbetsföretaget, ska länsstyrelsen ha möjlighet att stoppa arbetsföretaget och fatta ett nytt beslut.

Ett beslut om en arkeologisk kontroll ska även det rubriceras som ett tillstånd till ingrepp men då i ett fornlämningsområde (se avsnitt 1.6.4 *Arkeologisk kontroll* 2015). En arkeologisk kontroll är en bevarandeåtgärd som innebär att en arkeolog följer och övervakar ett pågående arbetsföretag. Syftet är då

4. 26 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

att undvika ingrepp i själva fornlämningen och vid behov styra arbetsföretaget så att fornlämningen inte påverkas.

Länsstyrelsen ska ange beslutets **giltighetstid**, och uppge när företagaren senast ska meddela undersökaren att undersökningen kan påbörjas. Om företagaren inte kontaktar undersökaren inom en rimlig tid efter det att länsstyrelsen fattat sitt beslut, finns det risk för att förutsättningarna för undersökningen radikalt har ändrats, exempelvis kan nya undersökningar ha genomförts i området som förändrar kunskapsläget.

En rimlig giltighetstid är vanligtvis 1 år efter att länsstyrelsen fattat sitt beslut. Det bör tydligt framgå att företagaren måste ansöka om ett nytt tillstånd om arbetsföretaget ska genomföras efter det att giltighetstiden gått ut. Om undersökningsplanens giltighetstid har gått ut innan undersökningen har påbörjats kan det bli aktuellt med en reviderad undersökningsplan och en ny kostnadsberäkning.

6.3 Beslut om företagarens kostnadsansvar

6.3.1 Redogörelse för ärendet

Beslutet om företagarens kostnadsansvar ska inledas med en kortfattad redogörelse för arbetsföretaget och hur ärendet har initierats samt hur det påverkar fornlämningen eller kulturmiljön, eller det landskapsavsnitt där undersökningen ska göras. Vidare bör länsstyrelsen ange eventuell tidigare handläggning av ärendet och ställningstaganden som påverkar den fortsatta processen.

6.3.2 Motivering till beslutet

Det är särskilt angeläget att länsstyrelsen tydligt motiverar sina tillståndsbeslut, vare sig det gäller avslag eller tillstånd till ingrepp. En förklaring till varför fornlämningen ska bevaras eller får tas bort skapar förståelse för kulturmiljövårdens arbete och tänkesätt. En pedagogisk och kortfattad sammanfattning av syftet med undersökningen ökar även företagarens förståelse för såväl undersökningen som dess kostnader. Motiveringen till ett beslut om en arkeologisk utredning kan vara att området är fornlämningsrikt eller att topografin gör att det erfarenhetsmässigt kan finnas vissa typer av fornlämningar, och att det därför kan finnas ytterligare fornlämningar som idag är okända. Det kan finnas skäl att besluta om en ny utredning även om det vid en äldre utredning inte påträffades några fornlämningar. Äldre bedömningar kan också behöva kontrolleras eller det aktuella kunskapsläget göra att tidigare okända fornlämningar kan förekomma (se avsnitt 1.4 *Arkeologisk utredning* 2015).

Motiveringen till ett beslut om förundersökningar är vanligtvis att länsstyrelsen behöver ett beslutsunderlag för att ta ställning till om de kan ge tillstånd till ingrepp i en fornlämning. Ett annat motiv är att avgränsa fornlämningen för att undvika ett ingrepp i den.

Motivet till att besluta om ett tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning, är vanligen att arbetsföretaget påverkar en fornlämning och därför behöver genomföras under arkeologisk bevakning. Detta för att kunna dokumentera eventuella kulturlager eller anläggningar och om det påträffas fynd ta hand om dessa.

6.3.3 Kostnad

Beslutet fastställer företagarens kostnadsansvar för undersökningen enligt 2 kap. 11 § och 14 § KML, och länsstyrelsen ska därför ange **den beräknade samlade kostnaden** för undersökningen (se avsnitt 3.3.13 *Kostnad 2015*). Innan länsstyrelsen fattar beslut ska de inhämta företagarens besked om att hen accepterar kostnaden. Kostnaden ska innefatta samtliga kostnadsslag som undersökningen medför, inklusive underkonsulter, maskin- och etableringskostnader m.m. En särredovisning av de olika kostnadsslagen är inte nödvändig i beslutet, i och med att det finns i den bilagda undersökningsplanen.

Om det rör sig om en större undersökning som innefattar mer än en fältsäsong kan länsstyrelsen ge sitt medgivande till en **indexreglering av kostnaden**. Detta ska då tydligt anges i beslutet och vilka kostnadsslag som avses. De kostnadsslag som kan bli aktuella för en indexreglering är företrädesvis fältarbete samt grävmaskin och etablering, det vill säga de kostnader som främst påverkas av att undersökningen behöver genomföras med två eller fler fältsäsonger. De kostnader som angivits i undersökningsplanen ska vara fasta de första 12 månaderna. En indexreglering kan därefter ske med anbuds månaden som basmånad, med 90 procent av indexförändringen, och gälla för den kommande 12-månadersperioden. Vid en uppräknig bör Statistiska centralbyråns index användas. Det index som bedöms vara mest relevant vid uppräknig av kostnaderna för fältarbetet är arbetskostnadsindex LCI (Labour Cost Index) för tjänstemän, informations- och kommunikationsverksamhet. Indexregleringen av kostnaderna för grävmaskin och etablering bör utgå från anläggningsmaskinsindex.

För arkeologiska undersökningar i form av schaktningsövervakningar och arkeologiska kontroller kan det vara svårt för undersökaren att i undersökningsplanen ange tidsåtgången för fältarbetet. Det är då lämpligt att beslutet utformas med en fast del för rapportering och utgifter, och en rörlig del som omfattar fältarbetstiden, grävmaskin, resor och traktamente.

Av beslutet ska även framgå att länsstyrelsen kan komma att **utöka företagarens kostnadsansvar** om kostnaden för undersökningen överstiger den beslutade kostnaden.⁵ I 2 kap. 13 § KML anges att länsstyrelsens beslut "såvitt

⁵ 25 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

möjligt” ska ange undersökningens beräknade kostnad. I förarbetet till lagen har detta förtydligats som att företagaren ska kunna tåla en fördyring med upp till 15 procent av den beslutade kostnaden⁶. Om en sådan situation uppstår bör länsstyrelsen så snabbt som möjligt informera företagaren om de tillkommande kostnaderna. Om kostnadsökningen för undersökningen blir högre än 15 procent kan det innebära att staten måste gå in och ta beslut om kostnadsbefrielse enligt 2 kap. 14 § KML. Oavsett om företagaren eller staten ska bära kostnaden bör länsstyrelsen upprätta ett tilläggsbeslut som liksom det ursprungliga beslutet ställs till företagaren i syfte att klarlägga kostnadsansvaret (se avsnitt 4 *Kostnadsansvar och kostnad*).

I de fall länsstyrelsen vill ta ställning till omfattningen och inriktningen av en rapportering först när fältarbetet är avslutat och undersökningsresultaten är tillgängliga, kan de ange hur stor del av den beräknade samlade kostnaden som ska disponeras för vidare rapportering. Länsstyrelsen kan därmed bedöma undersökningen i två steg, fältarbete och basdokumentation respektive vidare rapportering (se avsnitt 3.3.10 *Rapportering och förmedling* 2015 och avsnitt 8.4 *Vetenskaplig fördjupning* 2015).

I beslutet ska länsstyrelsen även ange **hur betalningen ska ske**. I föreskrifternas 25 § anges att betalningen ska ske med befriande verkan. Detta innebär att om företagaren betalar till någon som länsstyrelsen anger så kan inte länsstyrelsen kräva betalning igen. Betalningen räknas företagaren till godo. Vanligtvis sker betalning därför genom att undersökaren fakturerar företagaren de upparbetade kostnaderna. Det är viktigt att länsstyrelsen upplyser företagaren om att hen inte är skyldig att ersätta annat än de faktiska kostnader som uppstått i samband med undersökningen.

6.3.4 Villkor

I beslutet om företagarens kostnadsansvar kan länsstyrelsen ange villkor som företagaren måste uppfylla för att beslutet ska kunna verkställas. Framför allt gäller det villkor för att säkerställa att undersökaren får tillträde till undersökningsområdet. Det kan vara frågan om att inför en arkeologisk förundersökning eller arkeologisk undersökning se till att vegetationen är avverkad och bortforslad, eller att undersökningsområdet och eventuella kablar är tydligt utmärkta på platsen. I vissa fall vid arkeologiska utredningar där tillgången till marken inte blivit löst innan undersökningens början, kan tillstånd från markägaren behöva biläggas beslutet. Länsstyrelsens beslut bör således ge de nödvändiga förutsättningarna för undersökningens genomförande. Det ankommer på företagaren att ta kontakt med undersökaren för att träffa överenskommelser om de praktiska arrangemangen för tillträde m.m.

⁶ Prop. 1987/88:104 s. 81.

Som ett ytterligare villkor ska länsstyrelsen ange datum för när företagaren senast ska meddela undersökaren att undersökningen kan påbörjas. Detta för att underlätta undersökarens planering i och med att genomförandet i många fall kräver att såväl boka grävmaskiner som anställa extra personal.

6.3.5 Upplysningar

I beslutet anges hur länsstyrelsen avser att **underrätta företagaren** om undersökningens resultat. Resultaten från utredningar och förundersökningar har ofta stor påverkan på företagarens planering av arbetsföretaget. Det är därför viktigt att länsstyrelsen så fort resultaten är kvalitetssäkrade meddelar företagaren om utfallet. En arkeologisk undersökning innebär ur företagarens synvinkel att marken frigörs. Länsstyrelsen bör därför skyndsamt snart efter avslutat fältarbete meddela företagaren att hen kan påbörja sitt arbetsföretag.

Som en upplysning bör länsstyrelsen också ange att det aktuella beslutet endast är fattat enligt 2 kap. KML. Om det behövs tillstånd enligt någon annan lag måste företagaren därför söka även sådant tillstånd, exempelvis tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) eller bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900).

6.4 Beslut om tilldelning av undersökning

6.4.1 Val av undersökare

Beslutet om tilldelning av undersökningen riktar sig till den undersökare som ska genomföra undersökningen. Länsstyrelsen ska inledningsvis ange vilket tillvägagångssätt de använt för att utse en undersökare, det vill säga anbudsförfarande eller direktval. Om ett direktval genomförts trots att kostnaden för undersökningen överstiger 20 prisbasbelopp, ska länsstyrelsen ange vilka särskilda skäl som föranlett detta (se avsnitt 3.5.2 *Anbudsförfarande 2015*). Vidare ska länsstyrelsen motivera varför undersökaren är lämplig att utföra undersökningen. Här kan länsstyrelsen även hänvisa till de krav på undersökaren som framgår av förfrågningsunderlaget, eller om ett förenklat förfarande använts till det generella förfrågningsunderlaget och den förenklade förfrågan. Om undersökaren utsetts genom ett anbudsförfarande hänvisar länsstyrelsen till utvärderingsprotokollet.

I tilldelningsbeslutet ska länsstyrelsen ange **vem undersökaren ska fakturera**. Vidare ska länsstyrelsen ange hur faktureringen ska gå till. Om det rör sig om en större undersökning bör undersökaren fakturera de upparbetade kostnaderna med en viss regelbundenhet, till exempel månadsvis. Är undersökningen liten fakturerar undersökaren endast efter att länsstyrelsen godkänt basrapporten och den faktiska kostnaden.

6.4.2 Villkor för undersökaren

Som ett villkor i tilldelningsbeslutet ska länsstyrelsen alltid ange att undersökaren omedelbart ska anmäla till länsstyrelsen sådana omständigheter som ändrar förutsättningarna eller påverkar villkoren för undersökningen. Om det under undersökningens gång sker mer omfattande förändringar eller avvikelser från det som angivits i undersökningsplanen, ska undersökaren omedelbart kontakta länsstyrelsen för bedömning och ställningstagande. Det kan gälla fornlämningens beskaffenhet, det vill säga att fornlämningen visar sig vara mer eller mindre omfattande än vad som angivits i förfrågningsunderlag och undersökningsplan. Det kan även gälla om yttre omständigheter medför att en undersökning blir mer omfattande eller kostsam än vad som redovisats i beslutet.

Om länsstyrelsen i samband med sin tillsyn upptäcker att undersökaren inte genomför undersökningen enligt förfrågningsunderlag och undersökningsplan, ska länsstyrelsen omedelbart påtala detta för undersökaren. Om undersökaren då inte åtgärdar dessa förhållanden kan länsstyrelsen antingen begränsa undersökningen eller avbryta den. Väljer länsstyrelsen att avbryta undersökningen kommer undersökaren endast kunna ta ut ersättning för det arbete som dittills utförts samt avvecklingskostnader för att omgående avsluta arbetet.⁷

6.5 Bilagor och sändlista

Till beslutet om tilldelning ska en kopia av länsstyrelsens förfrågningsunderlag och undersökarens undersökningsplan biläggas. Vid ett förenklat förfarande biläggs generella förfrågningsunderlag och den förenklade förfrågan samt undersökarens bekräftelse med kostnadsberäkning. Vid ett anbuds förfarande biläggs även utvärderingsprotokollet.⁸

Det är viktigt att uppgifterna i förfrågningsunderlaget och undersökningsplanen överensstämmer med vad som anges i beslutet. I de fall ändringar och omprioriteringar av undersökningens kostnad, omfattning och innehåll görs innan beslutet har fattats ska dessa ändringar också införas i den undersökningsplan som biläggs tilldelningsbeslutet. Endast handlingar som är giltiga i sin helhet vid beslutstillfället kan biläggas beslutet.

Länsstyrelsens beslut med tillhörande bilagor ska sändas till företagaren och undersökaren. En kopia av beslutet och dess bilagor ska även sändas till eventuella övriga undersökare som lämnat undersökningsplaner, den berörda kommunen, det berörda museet och Riksantikvarieämbetet. Övriga undersökare, kommunen och Riksantikvarieämbetet ska ha en kopia i och med att

7. 25 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

8. 25 § 2–4 föreskrifter om uppdragsarkeologi.

de har möjlighet att överklaga beslutet.⁹ Museet har stort intresse av att få information om kommande undersökningar, både för att bygga upp kunskap och inför en eventuell fyndfördelning.

6.6 Överklagande

Det ska framgå av en bilaga hur beslutet kan överklagas. Enligt förvaltningslagen får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått personen emot och beslutet kan överklagas.¹⁰ Dessutom får kommunen och Riksantikvarieämbetet överklaga länsstyrelsens beslut till förvaltningsrätten.¹¹ Grunden för kommunens överklaganderätt ligger i kommunens planmonopol. Det finns annars risk för att kommunens detalj- eller översiktsplan inte skulle kunna genomföras eftersom staten genom länsstyrelsen lägger hinder i vägen, utan att kommunen skulle kunna föra talan mot detta.

Överklagandet ska göras skriftligt och ha inkommit till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. För Riksantikvarieämbetet gäller tre veckor från beslutsdatum.¹²

För att undvika eventuella stopp i undersökningen och oklara juridiska och ekonomiska förhållanden, bör undersökaren inte påbörja undersökningen innan tiden för överklagande har löpt ut. Om ett beslut överklagas ska länsstyrelsen omgående informera den undersökare som enligt beslutet skulle utföra undersökningen. Länsstyrelsen bör också informera en undersökare som avser att överklaga ett länsstyrelsebeslut i samband med ett anbudsförfarande att denne bör begära inhibition, det vill säga att domstolen beslutar att inga åtgärder får vidtas för att verkställa det överklagade beslutet.

6.7 Gemensamma beslutsmallar

För att besluten enligt 2 kap. 11–13 §§ KML ska bli konsekventa och korrekta bör länsstyrelsen utgå från mallar. Använd gärna de mallar som Riksantikvarieämbetet tagit fram.¹³ Tre olika mallar finns:

- beslut om arkeologisk utredning eller arkeologisk förundersökning
- beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning
- beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning
- beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk kontroll.

9. 25 § föreskrifter om uppdragsarkeologi.

10. 22 § förvaltningslagen (1986:233).

11. 1 kap. 2 § och 2 kap. 24 § KML.

12. 23 § förvaltningslagen (1986:233).

13. Se vidare RAÄ:s webbplats där det finns mallar för olika typer av beslut.

Syftet med mallarna är att dels få en större överensstämmelse mellan de olika länsstyrelsernas beslutsdokument, dels bidra till en mer fullständig redovisning av nödvändiga uppgifter för uppföljning och utvärdering av tillämpningen av KML och på längre sikt bereda väg för ett för samtliga länsstyrelser gemensamt handläggarstöd.

